

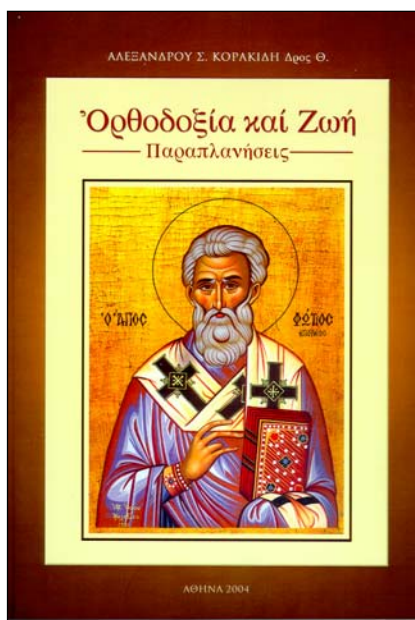
Δ'. Ὀντολογικὸ γνῶρισμα τῆς Ὁρθοδοξίας!;

Ο ΤΡΙΤΟΣ σφοδρὸς ἀντι-παλαιοημερολογίτης, ὁ κ. Ἀλέξανδρος Σ. Κορακίδης (ἐφ' ἐξῆς: κ.Α.Σ.Κ.), κλείνει τὸ πολυσέλιδο βιβλίο του: «Ὁρθοδοξία καὶ Ζωὴ – Παραπλανήσεις»¹ μὲ ἓνα εἰδικὸ κεφάλαιο 16 σελίδων, τιτλοφορούμενο: «Ἐπίμετρον. Τὸ ἀντιπατικὸ σχίσμα τοῦ περασμένου αἰῶνος»².

1. Στὸν προσεκτικὸ ἀναγνώστη γίνεται ἀμέσως σαφές, ὅτι ὁ λόγος τοῦ κ.Α.Σ.Κ. εἶναι πλήρως ἀντιπατερικός, διότι ἀκόμη καὶ ὅταν ἀναφέρεται στὴν γνωστὴ καὶ ὄντως ὀδυνηρὰ παθολογία τῆς Κοινότητος τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου εἶναι ὑβριστικὸς καὶ ἀλαζονικός.

2. Ὁ κ.Α.Σ.Κ., ἂν καὶ Διδάκτωρ Θεολογίας, μὲ πλουσίαν συγγραφικὴν παραγωγὴν (ἀπὸ τῆς δεκαετίας τοῦ '50), διακρίνεται εἰδικὰ στὸ κείμενό του αὐτὸ ἀπὸ ἓναν ὑπεροπτικὸ καὶ ἔντονα ἀπωθητικὸ διδασκισμὸ, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ αὐτὸν ἀφεύκτως ἐκτὸς θέματος, τόσο στὸ Ἡμερολογιακὸ ὅσο καὶ στὸν Οἰκουμενισμὸ.

3. Μήπως, ἄρα γε, ὁ κ.Α.Σ.Κ. ἐπιδιώκει, μέσῳ μιᾶς ἐμπαθοῦς, ἀσαφοῦς, γενικολόγου καὶ συγκεχυμένης παρα-θεολογικῆς ἐκθέσεως νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου στὸ ἀτεκμηρίωτο ἐπιχείρημά του, ὅτι δῆθεν τὸ ὅλο ζήτημα περιορίζεται στὴν μὴ ἀποδοχὴ μιᾶς «μεταβολῆς», ἐπειδὴ δῆθεν «μεταβολές» ἀνέκαθεν ἐγίνοντο³;

α. Σχέσις Οικουμενισμοῦ – Ἡμερολογιακοῦ

Η **ΑΣΥΓΧΩΡΗΤΟΣ** προχειρότης τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ.Α.Σ.Κ., ὡς καὶ ἡ προφανεστάτη παραθεώρησις ἡ ἄγνοια (;) ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦ ἱστορικο-θεολογικοῦ πλαισίου γενέσεως καὶ ἐξελίξεως τῆς *Μεταρρυθμίσεως τοῦ 1924*, ἀναδεικνύεται πλήρως ὅταν διατείνεται, ὅτι δῆθεν ἀποτελοῦν «**παραπλάνησι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ**» καὶ «**ἄκυρη καὶ ἀνόητη πρόφασις**» τὰ «**περὶ “Οἰκουμενισμοῦ”**», ποῦ ἔχουν ἐφευρεθεῖ τελευταῖα καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων»⁴!

1. Ἄν καὶ ὅσα μέχρι τώρα ἔχωμε γράψει, ἔστω καὶ περιληπτικά, εἶναι ἀρκετὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῆς θέσεως αὐτῆς, ὑπενθυμίζομε στὸν κ.Α.Σ.Κ., ὅτι τὴν ἄμεση σχέσι *Οἰκουμενισμοῦ – Ἡμερολογιακοῦ* εἶχαν ἐξ ἀρχῆς ἐπισημάνει ὅσοι ἀντέδρασαν στὴν *Καινοτομία τοῦ 1924*, ὄχι μόνον δὲ οἱ «Παλαιοημερολογῖτες».

2. Μερικοὶ ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ ἐπισημοτέρων ἦσαν καὶ οἱ ἐξῆς, οἱ ὁποῖοι ἐθεώρουν «**τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου ὡς ἀφειτηρίαν ὄλων τῶν ἄλλων ἀναθεωρήσεων**», οἱ ὁποῖες ἐξηγγέλθησαν καὶ ἐγκαινιάσθησαν ἀπὸ τὴν οἰκουμενιστικὴν *Ἐγκύκλιον τοῦ 1920* καὶ τὴν φυσικὴ συνέχειαν αὐτῆς, δηλαδὴ τὸ *Πανορθόδοξον Συνέδριον τοῦ 1923*:

• **Γέρων Δανιὴλ Κατουνακιώτης** (1843-1929). Βλ. τὸ ὑπόμνημά του: «*Φωνὴ ἐξ Ἁγίου Ὄρους διὰ τὴν προσεχῆ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον*» (6/19. 5.1925).

• **Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ζερβάκος** (1884-1980). Βλ. τὸ ἄρθρο του: «*Ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Προσύνοδος. Ἀνασκευὴ τοῦ προγράμματος αὐτῆς*» (1926).

• **Μητροπολίτης Κασσανδρείας Εἰρηναῖος** (1864-1945). Βλ. τὸ ἔργον αὐτοῦ: «*ὑπόμνημα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος*» (1929).

• **Ἐπίσκοπος Ἀχρίδος Νικόλαος Βελιμίροβιτς** (1880-1956). Βλ. τὶς δηλώσεις του στὴν διορθόδοξο *Προκαταρκτικὴν Ἐπιτροπὴν* (Ἅγιον Ὄρος 1930).

• **Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως Σωφρόνιος** (1875-1960). Βλ. τὶς δηλώσεις του τόσο στὴν *ΙΔ΄ Ἱεραρχία* (1931), ὅσο καὶ στὴν *ΙΕ΄ Ἱεραρχία* (1933).

• **Ἀρχιεπίσκοπος Μποκουτσάρσκυ Σεραφεὶμ Σομπόλιεφ**

(1881-1950). Βλ. τὴν Εἰσήγησί του «*Περὶ νέου καὶ παλαιοῦ ἡμερολογίου*» στὸ Συνέδριο τῆς Μόσχας (8-18.7.1948).

β. Ὁ Μεταρρυθμιστὴς τοῦ 1924:

πρωτοπόρος Οἰκουμενιστής!

ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΕΟΝ σημαντικόν· τὴν ἄμεση σχέσι *Οἰκουμενισμοῦ-Ἡμερολογιακοῦ* ἐγνώριζε πλήρως ὁ *Μεταρρυθμιστὴς τοῦ 1924*, δηλαδὴ αὐτὸς οὗτος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος († 1938), ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε ἐπίσης τὴν προϋπόθεσι τῆς *Μεταρρυθμίσεως*, δῆλον ὅτι τὴν *Ἐγκύκλιον τοῦ 1920*, ἀλλὰ καὶ ἐργάσθηκε συνειδητὰ καὶ μὲ συνέπεια στὶς προοπτικὲς τῆς, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα:

1. Ὦν ἀρχιμανδρίτης καὶ καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος συμμετεῖχε, ὡς Ἀντιπρόσωπος τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλλάδος (μαζὶ μὲ τὸν οἰκουμενιστὴ Ἀμίλκα Ἀλιβιζᾶτο) καὶ τῆς Κύπρου στὴν *Προκαταρκτικὴ Συνέλευσι τοῦ Παγγρηστιανικοῦ Συνεδρίου «Πίστις καὶ Τάξις»* (Γενεύη, 12-20.8.1920).

2. Οἱ 18 ὀρθόδοξοι Ἀντιπρόσωποι, στὸ Συνέδριο αὐτό, «προέβησαν εἰς καταρτισμόν, **ΕΠΙ ΤΗΙ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΤΟΥ 1920**, προγράμματος ἐργασίας τῆς συνδιασκέψεως αὐτῆς⁵.

3. Κατὰ τὸν Νικόλαο Ζερνον, «Ἡ ἀθρόα αὐτὴ συμμετοχὴ τῶν Ὀρθοδόξων» στὸ *Συνέδριο* ἐκεῖνο, «δὲν ἦταν ἄσχετη ἀπὸ τὴν Ἐγκύκλιο πού εἶχε ἐξαπολύσει τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο πρὶν ἀπὸ μερικoὺς μῆνες [Ἰανουάριος 1920]»⁶.

4. Στὸ Συνέδριο αὐτό, ὁ Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος «ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα τῶν Ὀρθοδόξων», εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς ἐνδεικτικά:

«Τὸ ὑποβαλλόμενον πρόγραμμα ἀποβλέπει τόγε νῦν εἰς τὴν δημιουργίαν Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν κατὰ τὸν τρόπον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν,

ἥτις θὰ προλειάνῃ τὸν τελικὸν σκοπὸν τῆς ἐν πίστει καὶ διοικήσει ἐνώσεως αὐτῶν»⁵.

5. Τοῦτο ἀκριβῶς προέβλεπε ἡ *Ἐγκύκλιος τοῦ 1920* καὶ πραγματοποιήθηκε τὸ 1948 μὲ τὴν ἴδρυσι τοῦ *Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν*, τοιοιτοτρόπως δὲ ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὄχι μόνον ὡς κύριος παράγων τῆς *Μεταρρυθμίσεως τοῦ 1924*, ἀλλὰ **πρωτοπόρος Οἰκουμενιστῆς** καὶ ὡς ἓνας ἐκ τῶν *θεμελιωτῶν* τοῦ παν-ομολογιακοῦ αὐτοῦ *Ὄργανισμοῦ* τῆς Γενεύης.

6. Εἶναι ἄκρως σημαντικὸν καὶ ἀξιοσημεῖωτον, ὅτι τὸ ἱστορικῆς σημασίας γιὰ τὴν *Οἰκουμενικὴ Κίνησι* ἐκεῖνο *Πρόγραμμα* τῆς *Προκαταρκτικῆς Συνελεύσεως* τοῦ 1920

«κατήρτισε» «μετ' ἐπισταμένην μελέτην ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δηλαδὴ ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος καὶ ὁ Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος, **«γενόμενον δεκτὸν καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσωπειῶν»,** ἐκ δὲ **«τοῦ καταρτισθέντος Προγράμματος διαπιστοῖ πᾶς τις ὅτι αἱ βασικαὶ αὐτοῦ ἀρχαὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ 1920»⁷.**

7. Ἄλλωστε, ἡ καθοριστικῆς σημασίας συμβολὴ τοῦ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου στὸ πολύκροτο αὐτὸ *Πρόγραμμα*, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ ἀνεπιφυλάκτως τὴν οἰκουμενιστικὴν του αὐτοσυνειδησίαν καὶ τὶς συγκρητιστικὰς προϋποθέσεις τῆς *Μεταρρυθμίσεως τοῦ 1924*, καταγράφεται καὶ στὴν *Ἐκθεσιν* τῶν πεπραγμένων, τὴν ὁποία συνέταξαν οἱ Παπαδόπουλος-Ἀλιβιζᾶτος καὶ ὑπέβαλαν στὴν Ἱερὰ Σύνοδο, προεδρευομένην – σημειωτέον – ὑπὸ τοῦ Μελετίου Μεταξάκη.

■ Ἡ πολὺ ἐνδιαφέρουσα **«Ἐκθεσις περὶ τῆς Προπαρασκευαστικῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Παγχριστιανικοῦ Συνεδρίου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν Γενεύῃ (30 Ἰουλίου – 8 Αὐγούστου 1920)»,** ὅπου παρατίθεται καὶ τὸ *Πρόγραμμα*, περιλαμβάνον δύο ἐνόητες: **«1. Κοινωνία τῶν Ἐκκλησιῶν»** (§§ α-ζ) καὶ **«2. Ὁργάνωσις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν»** (§§ α-ε), ἐνημέρωσε τὴν Σύνοδο, ὅτι

«ὠμολογήθη καὶ ἐν τῇ Συνδιασκέψει ὡς καὶ ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ Ἐπιτροπείᾳ τοῦ Συνεδρίου, ὅτι τὸ Πρόγραμμα τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπῆρξε τὸ θετικώτερον καὶ σπουδαιότερον σημεῖον τῆς δράσεως τῆς Συνδιασκέψεως»⁸.

8. Ὁθεν, τὰ δῆθεν «περὶ “Οἰκουμενισμοῦ”, πού ἔχουν ἐφευρεθεῖ τελευταῖα καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων», ὄχι μόνο δὲν ἀποτελοῦν «παραπλάνηση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ» καὶ «ἄκυρη καὶ ἀνόητη πρόφαση»⁴, ὡς διατείνεται ὁ κ.Α.Σ.Κ., ἀλλὰ ἀποτελοῦν ἱστορικὴν ἀλήθεια, ἀδιάσειστα θεμελιωμένη, τὴν ὁποίαν οἱ μὲν γνήσιοι *Οἰκουμενισταὶ* Γενεύης–Κωνσταντινουπόλεως διακηρύσσουν καυχώμενοι, οἱ δὲ ἀκραιφνεῖς *ἀντι-παλαιοημερολογῖται* τῶν Ἀθηνῶν ἐπιμελῶς ἀγνοοῦν, ἥτοι ἀποσιωποῦν ἢ καὶ παρσιωποῦν, δηλαδὴ ἀποκρύπτουν ἐκ προθέσεως, πρὸς παραπλάνησιν τῆς *συνειδήσεως* τῆς Ἐκκλησίας καὶ βεβαίως πρὸς κατάκρισιν τῶν.

■ **Ἐν τούτοις**, ὡς λέγει ἡ Ζ΄ Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ στόματος Ἁγίου Ταρασίου, Προέδρου Αὐτῆς,
«οἶδεν ἡ ἀλήθεια διωκομένη τρανοτέρως φαίνεσθαι»⁹.

9. Φρονοῦμε, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι εἶναι πολὺ οἰκοδομητικὸν νὰ ὑπενθυμίσωμε καὶ τὸ ἐξῆς: τὸ *κρίμα* ὄχι ἀπλῶς *τῆς σιωπῆς*, ἀλλὰ τῆς ἐσκεμμένης ἀποκρύψεως τῆς ἀληθείας ἀντιμετωπίσθηκε καὶ ὑπὸ τῆς Ζ΄ Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ τὴν *Πέμπτην Πρᾶξιν* Αὐτῆς (4.10.787), ὅτε

«Θεόδωρος ὁ ὀσιώτατος Ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπεν· εἰ ἦν ὁ θησαυρὸς οὗτος (σχόλιον ὑπὲρ τῶν Εἰκόνων, ἀπαλειφθὲν ἐκ τινος βιβλίου ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων) φανερὸς τότε (εἰς τὴν εἰκονομαχικὴν σύνοδον τῆς Ἱερείας – 754), οὐκ ἂν ἄνθρωπος ἐβλάβη· ἀλλ’ ὁ Θεὸς ΑΠΟΔΩΗΤΟΙΣ ΚΡΥΨΑΣΙΝ ΑΥΤΟΝ ΕΝ ΤΗΙ ΗΜΕΡΑΙ ΕΚΕΙΝΗΙ.» «ἡ Ἁγία Σύνοδος εἶπεν· ΟΥΑΙ ΤΑΙΣ ΨΥΧΑΙΣ ΑΥΤΩΝ, ΟΤΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΕΚΡΥΨΑΝ»¹⁰.

γ. Γιατί ὄχι «Πάτριον Ἡμερολόγιο»;

Ο κ.Α.Σ.Κ. φαίνεται, ὅτι ἐνοχλεῖται ἀπὸ τὴν ἀναφορὰ στὸ «Πάτριον Ἡμερολόγιο» καὶ εἶναι σαφῆς ἡ εἰρωνικὴ χρῆσις ἐκ μέρους του: τὸ «**πάτριον ἡμερολόγιον**»¹¹, λησμονῶν προφανῶς, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ 1924, τὸ «**ἀπ' αἰώνων κρατοῦν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον**» ὑπεστηρίζετο «**ὡς μόνον ἀρμόζον τῇ Ἐκκλησίᾳ**» «**διὰ τὸ εἶναι ΠΑΤΡΟΠΑΡΑΔΟΤΟΝ καὶ ἐκκλησιαστικῶς ἀνέκαθεν κεκυρωμένον**»¹², ὅπως ἐγράφετο στὴν *Ἐγκύκλιον τοῦ 1902* τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

1. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὑπενθυμίζομε στὸν κ.Α.Σ.Κ., ὅτι στὴν *Ἐγκύκλιον τοῦ 1904*, συνέχισαν τῆς προηγουμένης, ἐθεωρεῖτο συνοδικῶς τὸ «**ὑπερπηθῆσαι μόνον 13 ἡμέρας**» ὡς «**ἀνόητον καὶ ἄσκοπον**», τὸ δὲ «**μεταρρυθμίσαι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον**» «**τό γε νῦν καὶ ὅλως περιττόν**», ἐφ' ὅσον οἱ Ὀρθόδοξοι «**οὐδαμῶς ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως ὑποχρεούμεθα μεταλλάτειν ἡμερολόγιον**»¹³.

2. Ἐπίσης, παραπέμπομε τὸν κ.Α.Σ.Κ. ἐνδεικτικῶς στὸν Ἱερὸ Μελέτιο Πηγᾶ (†1601), ὁ ὁποῖος κατέκρινε τὸ ἐκ Ρώμης τότε «**δεκαήμερον ἔκτρωμα**» (νῦν δὲ *δεκατριήμερον!*...), ὡς ἐπικίνδυνον «**νεωτερισμόν**», διότι δὲν εἶναι «**μικρόν**» τὸ «**κατεπαίρεσθαι ΠΑΤΡΩΩΝ, προσταγμάτων θεῶν ὑπερορᾶν Θεὸς γάρ ἐστίν ὁ ἐπιτάττων "μὴ μέταιρε ὄρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ ΠΑΤΕΡΕΣ σου"**»· «**τοῖς ΠΑΤΡΑΣΙΝ ἐκ παντὸς ἀκολουθητέον**»· «**ἔστι δὲ ὀσιώτερον τῶν ΠΑΤΡΩΩΝ ἔχεσθαι**» καὶ ὄχι «**τῇ τῶν πολυασχόλων ἀστρολόγων ἀκριβείᾳ**»¹⁴.

δ. Ἐγκύκλιος 1920 καὶ Ἡμερολογιακὸ

Ε**ΝΑ ΑΚΟΜΗ** παράδοξο στὸ διάτρητο κείμενο τοῦ κ.Α.Σ.Κ. εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς: ἀναφέρεται στίς γνωστὰς *Πανορθόδοξες Διασκέψεις* τῆς Ρόδου (1961 ἐ.), προκειμένου νὰ ἀποδείξῃ τὴν πλήρη ἐνότητα τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐφαρμοζομένου Ἡμερολογίου, ἀποκλειομένων τῶν δῆθεν σχισματικῶν «**Παλαιοημερολογιτῶν**»¹⁵.

1. Ἐν τούτοις, τὸ πλέον σημαντικό στοιχείο, ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν *Α΄ Πανορθόδοξη Διάσκεψη* τῆς Ρόδου (1961), δὲν ἦταν αὐτὸ ποὺ ἐπισημαίνει, ἀλλὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ἀποσιωπᾷ ἢ παρασιωπᾷ ἢ δὲν ἀξιολογεῖ σοβαρῶς ὁ **κ.Α.Σ.Κ.**, δηλαδὴ τὸ ὅτι στὴν *Διάσκεψη* αὐτὴ ἀπεφασίσθη πανορθοδόξως

«ἡ ἐν τῷ πνεύματι τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920 παρουσία καὶ συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει»¹⁶.

2. Καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε βεβαίως νὰ ἀγνοῖ ὁ **κ.Α.Σ.Κ.**, ὅτι ἡ συγκρητιστικὴ *Ἐγκύκλιος τοῦ 1920*, ἡ ἀναιροῦσα ἀπροκαλύπτως τὴν **ἐκκλησιολογικὴ ἀποκλειστικότητα** (exclusiveness) τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἐγκαινιάζουσα τὴν ἀντι-πατερικὴν **οἰκουμενιστικὴν περιεκτικότητα** (comprehensiveness) στὴν καθ' ἡμᾶς Ἄνατολή, προέτεινε ὡς *πρῶτον βῆμα* τῆς ἐνωτικῆς διαδικασίας

«τὴν παραδοχὴν ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμὸν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν»¹⁷.

3. Τοιουτοτρόπως, τὸ *Ἡμερολογιακὸν* λαμβάνει ἐκκλησιολογικὲς διαστάσεις, ὅταν μάλιστα ληφθῆ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ὅτι – τὸ ἐπαναλαμβάνομε – καὶ τὸ λεγόμενο *Πανορθόδοξο Συνέδριον τοῦ 1923* ἐθεώρει τὴν υἱοθέτησιν τοῦ *Νέου Ἡμερολογίου*, ὡς

«τὸν ΠΡΩΤΟΝ ΛΙΘΟΝ διὰ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐνώσεως πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ»¹⁸.

ε. Διάσπαισις βιαία καὶ ἀπότομος

ΛΟΘΕΝΤΩΝ λοιπὸν τῶν ἀνωτέρω, ὅσα ἐν συνεχείᾳ προσπαθεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ ὁ **κ.Α.Σ.Κ.** στὴν ἐνότητά «*Β΄. Ἑορτολόγιο – Παραδόσεις*» ἀποτελοῦν *παρα-θεολογικὲς κενολογίες*, γνωστὲς πολλαχόθεν ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ἐξῆς, εὐρίσκονται δὲ ἀναμφισβητήτως καὶ *ἐκτὸς θέματος* γιὰ τοὺς ἐξῆς δύο κυρίως λόγους:

1. Ἡ γενομένη Μεταρρύθμισις τοῦ 1924 δὲν ἦταν μία ὁμαλὴ ἐξέλιξις καὶ *αὔξησις* τῆς *Ἑορτολογικῆς Παραδόσεως*, ἀλλ' ἦταν μία **«βιαία ἀλλαγὴ τοῦ Ἡμερολογίου»¹⁹**, ἡ ὁποία διέσπασε βιαίως καὶ ἀποτόμως τὴν *εορτολογικὴν ἐνότητα* τῶν Ὁρθοδόξων

χάριν τῆς συγκρητιστικῆς ἐνώσεως μὲ τοὺς ἑτεροδόξους τῆς Δύσεως.

2. Καὶ μόνον ἡ συζήτηση

«περὶ κοινοῦ ἑορτασμοῦ Πάσχα ἢ οἰασδήποτε ἄλλης ἑορτῆς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων», «ἐν ὧσιν οὗτοι μένωσιν ἐν τῇ πλάνῃ», ἔλεγε ὁ μακαρίτης π. Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος (καὶ ὄχι κάποιος «Παλαιοημερολογίτης»!), «ἀποτελεῖ ἀνατροπὴν ἐκ θεμελίων τῆς Ὁρθοδόξου Δογματικῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἐκκλησιολογίας» καὶ «ὄζει ἀπαισίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ»²⁰.

5. «Ἡ μαρτυρία τῆς μειοψηφίας»

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, πῶς εἶναι δυνατόν, ἄρα γε, νὰ ὁμιλῇ ὁ κ.Α.Σ.Κ. γιὰ τὸν «ἑλλειψὴν ὑπακοῆς» «στὶς ἔγκυρες ἀποφάσεις τῆς Ἱεραρχίας» «μὲ ἐπικύρωση αὐτῶν» πανορθόδοξον²¹, ὅταν ἐντεῦθεν τοῦ 1920 ἔχει ἀνατραπῆ ἐκ θεμελίων ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία καὶ ἐπιπολάζει ὁ *Θρησκευτικὸς Συγκρητισμὸς*;

1. Εἶναι προφανές, ὅτι ὁ ὑπεροπτικὸς διδασκισμὸς του δὲν ἐπιτρέπει στὸν κ.Α.Σ.Κ. νὰ ἐνθυμηθῆ βασικὰ ἐκκλησιολογικὰ ἀρχὰ ζωτικῆς σημασίας, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποῦ μᾶλλον «τεχνολογεῖ», παρὰ «θεολογεῖ»²², κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο.

2. Παραπέμπε τὸν κ.Α.Σ.Κ. στὸν ὄντως Θεολόγο π. Γεώργιο Φλωρόφσκυ:

«Πολὺ συχνὰ τὸ μέτρον τῆς ἀληθείας εἶναι ἡ μαρτυρία τῆς μειοψηφίας. Εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία τὸ “μικρὸν ποίμνιον”· «τὸ καθῆκον τῆς ὑπακοῆς παύει ὅταν ὁ ἐπίσκοπος παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὸν καθολικὸν κανόνα καὶ ὁ λαὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατηγορήσῃ, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ τὸν καθαιρέσῃ»²³.

ζ. Πλήρης θεολογικὴ ἀπαξίωσις

ΤΕΛΟΣ, ἡ προσπάθεια τοῦ κ.Α.Σ.Κ. νὰ ἀθώσῃ τὴν σύγχρονή μας ἐκκλησιολογικὴ αἵρεσι τοῦ *Οἰκουμενισμοῦ*, παρουσιάζων αὐτὴν ὡς δῆθεν

«στοιχειώδες χαρακτηριστικό γνώρισμα και βασική ιδιότητα τῆς Ὁρθοδοξίας», τὸ ὁποῖο «ἀπορρέει ἀπὸ τὴν οὐσία καὶ τὴ φύση τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας»²⁴,

ὁδηγεῖ αὐτὸν σὲ πλήρη θεολογικὴ ἀπαξίωσι!

1. Μέχρι τώρα, ὡς καὶ οἱ πλέον ἄσπονδοι ἀντι-παλαιο-ημερολογίται καὶ ἀντι-ζηλωταί, ὅταν ὠμίλουν γιὰ τοὺς Ὁρθοδόξους τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου, εἶχαν ὑπ' ὄφιν τῶν ἕνα δίπολον: ἀνεφέροντο στὰ κατ' αὐτοὺς «Δύο Ἄκρα»²⁰, δηλαδὴ στὸν «Οἰκουμενισμόν» καὶ τὸν «Ζηλωτισμόν», ὑπονοοῦντες προφανῶς, ὅτι ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι κάθε τι ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ **ὄντο-λογικὸ γνώρισμα** (!) τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικότητος.

2. Εἶναι ἐξόχως ἐνδεικτικόν, ὅτι ὁ μακαρίτης π. Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος, ὁ συγγραφέας «Τὰ Δύο Ἄκρα», ἐχαρακτήριζε τὸν Οἰκουμενισμόν ὡς «ἐπάρατον», ὡς «τὸν πλέον ἀπαίσιον συγκρητισμόν», ὡς «χείρονα πάσης αἰρέσεως» καὶ ὡς «τέρας»²⁵, ὠλοκλήρῳ δὲ τοὺς βαρυτάτους αὐτοὺς χαρακτηρισμοὺς του μὲ μίαν πράγματι *μαξιμαλιστικὴ ἔκρηξι*:

«Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Χιλιασταί, οἱ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ βλασφημίαν ὑπερακοντίσαντες, οὐδ' ἤγγισαν κἄν τὰς θέσεις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Πολλὰ τέρατα ἐγέννησεν ἐν τοῖς καιροῖς ἡμῶν ὁ Ἄδης, ἀλλ' ἰσομέγεθες τοῦ Οἰκουμενισμοῦ οὐδέν!»²⁶...

n. Εἶδος τι εὐρυτέρας Intercommunio;

ΟΥΧ ΗΤΤΟΝ, ἀκόμη καὶ στὴν περίπτωσι, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Οἰκουμενισμὸς θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς εἶδος τι εὐρυτέρας *Intercommunio*, συμφώνως πρὸς τὴν παράδοξον θεωρίαν τοῦ κ.Α.Σ.Κ., ἤγουν ὡς

«ἐπικοινωνία τῆς κορυφῆς μόνο τῆς ἐκκλησίας (Πατριαρχῶν – Ἀρχιεπισκόπων)» «μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἄλλων δογμάτων καὶ θρησκειῶν», στὴν προοπτικὴ τῆς συνεργασίας «ἐπὶ τῶν πανανθρωπίνων προβλημάτων τῆς οἰκουμένης»²⁴,

καὶ πάλι τὸ *Μικρὸν Ποίμνιον*, ἥτοι οἱ Ὁρθόδοξοι Ἀντι-

οικουμενιστῶν τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου θὰ προέβαλαν τὶς ἐξῆς ἀπόλυτα τεκμηριωμένες ἐνστάσεις:

1. Ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικότης οὐδέποτε ἐδέχθη οὔτε κἂν τὸν ὄρον, πόσω γε μᾶλλον τὴν ἀνωτέρω ἐρμηνείαν τῆς *Intercommunio* / *Δια-κοινωνίας*, ἐφ' ὅσον στὴν ἱστορία Αὐτῆς ἐγνώριζε ἀνέκαθεν μόνον *κοινωνίαν* (*communio*) καὶ *ἀκοινωνησίαν* (*excommunicatio*), ἐν στενῇ καὶ εὐρείᾳ ἐννοίᾳ.

■ **Βλ.** ἐνδεικτικῶς: «**Εἴ τις ἀκοινωνήτῳ, κἂν ἐν οἴκῳ** [κἂν μὴ ἐν Ἐκκλησίᾳ], «ὀπουδήποτε»] **συνεύξηται, οὗτος** [κἂν ἐπίσκοπός ἐστι, κἂν λαϊκός] **ἀφοριζέσθω**»²⁷.

2. Οὕτως ἢ ἄλλως, ἡ *Intercommunio* / *Δια-κοινωνία*, μέσῳ τῶν προθέσεων “*inter*”/“*διὰ*”, δηλοῖ σαφῶς μίαν *παρὰ φύσιν κοινωνίαν*, ἀντιφατικὴν καὶ ἀνακόλουθον, ἥτοι *συγκρητισμόν*, ἐφ' ὅσον τὰ συνερχόμενα μέρη ἐμμένουν «ἐν τοῖς οἰκείοις δογματικοῖς ὅροις»²⁰.

3. Ἡ ἀπὸ τοῦ 1920 ἀρξαμένη ἐπίσημως *Οἰκουμενικὴ Κίνησις* οὐδέποτε εἶχε τόσον περιωρισμένον *ὀρίζοντα κοινωνίας*, δηλαδή σὲ *ἐπίπεδο κορυφῆς* μόνον, ὡς ἄλλωστε ἀποδεικνύει ἡ προοπτικὴ τοῦ «Σχεδίου»²⁸ δράσεως ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων, «ἐξ ἑνδεκα σημείων ἀποτελουμένου»²⁸, δηλαδή ἡ *Ἐγκύκλιος τοῦ 1920* αὐτὴ προβλέπει *συγκρητιστικὴν συνεργασία* σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐμπλεκόμενους φορεῖς ἐκατέρωθεν.

4. Ἡ συμμετοχὴ τῶν ὀρθοδόξων *Οἰκουμενιστῶν* στὸ *Π.Σ.Ε.*, ἡ ὁποία συνιστᾶ ἀναμφισβητήτως

«κατάφωρον παραβίασιν θεοπνεύστων ἱερῶν Κανόνων καὶ θεμελιωδῶν ἐκκλησιολογικῶν ἀρχῶν» καὶ διὰ τῆς ὁποίας **«πλίττεται αὐτὴ αὐτὴ ἡ οὐσία καὶ ἡ ἐν γένει λυτρωτικὴ πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας»**²⁹,

ἐπραγματοποιεῖτο ἀνέκαθεν συλλογικῶς καὶ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἀντιπροσωπεύσεως.

5. Ἡ μορφή αὐτῆ τῆς *συλλογικῆς ἀντιπροσωπεύσεως* ἰσχύει τόσο στὶς *διαχριστιανικὰς* ὅσο καὶ στὶς *διαθρησκειακὰς* δραστηριότητες, μάλιστα δὲ καὶ ἐνθαρρύνεται στὸν λεγόμενο *λαϊκὸ οἰκουμενισμό* ἢ *συγκρητισμὸ* βάσεως.

6. Βεβαίως, δέον νὰ διευκρινισθῆ, ὅτι σὲ καμμίαν ἀπολύτως περίπτωσι δὲν πρέπει νὰ συγχέεται ὁ *συγκρητιστικὸς συγχρωτισμὸς* μὲ τὶς *ἐθιμοτυπικὲς σχέσεις*.

■ **Ὁ μὲν πρῶτος,** ἂν καὶ προηγουμένως συναντᾶται, σποράδην ὅμως καὶ περιστασιακῶς, χωρὶς ποτὲ νὰ νομιμοποιηθῆ ἐκκλησιαστικῶς, ἐγκαινιάσθηκε ἐπισήμως μὲ τὴν *Ἐγκύκλιο τοῦ 1920* καὶ ἔκτοτε καλλιεργεῖται συντόμως, πανορθοδόξω ἀποφάσει (!), βάσει ἐνὸς πολυδιάστατου προγράμματος συγκεκριμένων προοπτικῶν, πλήρως ἀντιπατερικῶν.

■ **Οἱ δὲ δεύτερες** ὑφίσταντο ἀνέκαθεν, καθιερωθεῖσαι ἐξ ἀνάγκης, λόγῳ ἱστορικῶν ἀνακατατάξεων· ἐν τούτοις, ἀφοροῦσαν μόνον *τυποποιημένες σχέσεις*, βάσει αὐστηροῦ *πρωτοκόλλου*, τῶν θρησκευτικο-πολιτικῶν φορέων ἐνὸς συγκεκριμένου γεωγραφικοῦ χώρου, χωρὶς φυσικὰ βλέψεις *Κοινῆς Διακονίας* (!) τοῦ κόσμου.

7. Πᾶσα κοινωνία ἢ δια-κοινωνία, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὀρθοδόξων – ἑτεροδόξων – ἑτεροθρήσκων, μάλιστα δὲ σὲ **ἐπίπεδο θεσμικό,** ἀποκλείεται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν Πατερικὴ καὶ Συνοδικὴ Παράδοσι τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς ἐμφαίνεται λόγου χάριν ἀπὸ τὰ ἑξῆς δύο ἐνδεικτικὰ παραδείγματα:

■ «**Παραιτώμεθα τὴν πρὸς ἐκείνους [τοὺς προεστηκότας τῶν αἱρέσεων] εἰρήνην· δῆλον γάρ, ὅτι χρῆμα μὲν ἡ εἰρήνη καλόν, ἀλλ' οὐ πᾶσα πάντως εἰρήνη τὸ ἀκατάψεκτον ἔχει, ἀλλ' ἔστιν ἐπισφαλῆς πολλάκις, καὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης ἀποκομίζουσα· ἀλυσιτελῆς γὰρ ἡ πρὸς τοὺς ἑτερόφρονas εἰρήνη**»³⁰.

■ «**Μέγιστα ἀπειλαὶ κεῖνται, παρὰ τῶν Ἁγίων ἐκφωνηθεῖσαι τοῖς συγκαταβαίνουσιν αὐτῇ/οῖς [τῇ αἱρέσει / τοῖς αἱρετικοῖς] μέχρι καὶ συνεστιάσεως· «κἂν ἐν βρώματι, καὶ πόματι, καὶ φιλία συγκάτεισι [ὁ ὀρθοδοξεῖν δοκῶν] τοῖς αἱρετικοῖς, ὑπεύθυνος· τοῦ Χρυσοστόμου ἡ ἀπόφασις· ἐπεὶ (διὰ τοῦτο) καὶ παντὸς Ἁγίου**»³¹.

8. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, θεωρεῖται σκόπιμος ἐδῶ μία κριτικὴ

ἀναφορὰ στὸ φερόμενο ὡς ἰσχυρὸ ἐπιχείρημα τῶν *Οἰκουμενιστῶν*, περὶ δῆθεν «παρουσίας καὶ μαρτυρίας τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν οἰκουμενικὴ κίνηση»³².

■ **Οἱ ὀρθόδοξοι** *Οἰκουμενισταί*, ὑπενθυμίζομε, ἔχουν ἐκφράσει ἐπισήμως τὴν συλλογικὴ τους αὐτοσυνειδησία, ὅτι

«ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν σήμερον» ὡς «προσπάθεια», «ὅπως ἡ Ἀποστολικὴ πίστις ἐφαρμοσθῆ εἰς νέας ἱστορικὰς καταστάσεις καὶ ὑπαρξιακὰς ἀνάγκας», «γίνεται **ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ** μὲ ἄλλα χριστιανικὰ σώματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει πλήρης ἐνότης»· τοῦτο «εἶναι, κατὰ τινὰ τρόπον, νέον σήμερον»³³.

9. Οἱ Ὁρθόδοξοι *Ἀντι-οικουμενισταί*, οἱ ὁποῖοι δὲν συνιστοῦν βεβαίως «ἀκραῖες ὁμάδες καὶ τάσεις», οὔτε ἐκφράζουν τίποτε «ὑστερικὲς ἀντιοικουμενικὲς κραυγές», ἀλλ' οὔτε ἐφαρμόζουν καμμίαν «προπαγάνδα»³⁴ (!), ἐνίστανται καὶ θέτουν τὰ ἐξῆς τεκμηριωμένα ἐρωτήματα:

● **Ἄν πράγματι** ἡ Ἀποστολικὴ Πίστις, δηλαδὴ «ἅπερ παρὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων δεδιδάγμεθα»³⁵, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ στὰ σύγχρονά μας ἱστορικὰ δεδομένα, πῶς ἄρα γε τοῦτο θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἐπιχειρηθῆ «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ**» μὲ τὶς χριστιανικὲς ἐκεῖνες Κοινότητες, οἱ ὁποῖες ἔχουν παραχαράξει δεινῶς τὴν Ἀποστολικὴ Πίστι καὶ ἔχουν ἐκπέσει τῆς Μιᾶς καὶ Μόνης Ἐκκλησίας;

● **Ἄρά γε**, δὲν θὰ ἦταν τοῦτο ἄκρως ἀντίθετο ἀπὸ «τὸν εὐκλεῆ καὶ σεμνὸν τῆς Παραδόσεως ἡμῶν Κανόνα»³⁶, ἐφ' ὅσον θὰ ἔθετε στὸ αὐτὸ ἐπίπεδο τὴν Ἀλήθεια (Ὁρθοδοξία) καὶ τὴν Αἵρεσι (Ἐτεροδοξία);

● **Δὲν ἀποτελεῖ** πράγματι δεινὴν πλάνην καὶ ὄντως παναίρεσιν, ἡ δοξασία ὅτι δῆθεν ἡ συγκρητιστικὴ συνύπαρξις καὶ συνεργασία(!) Ἀληθείας καὶ ψεύδους, Ζωῆς καὶ θανάτου «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ**» θὰ δώσουν στὸν κόσμον «ζῶν καὶ ἀφθαρσίαν»³⁷;

● **Πῶς εἶναι**, ἄρα γε, δυνατὸν ἡ πάμφωτος Ὁρθοδοξία νὰ εὐαγγελίζεται τὸν κόσμον «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ**» μὲ τὴν αἵρεσι, ἡ ὁποία εἶναι σκότος πνευματικόν, ἐφ' ὅσον – κατὰ τὴν Πατερικὴ καὶ Συνοδικὴ Παράδοσί μας,

«ἡ τῆς ἀληθείας ἀπόπτωσις ἀορασία ἐστὶ
διανοίας καὶ τύφλωσις»³⁸;

• **Πῶς λησμονεῖται**, ἄρα γε, ἡ βαθεῖα θεολογικὴ καὶ πνευματικὴ-καρδιακὴ, ὄχι ἠθικὴ-ἠθικιστικὴ, ἀλλοίωσις τῶν αἰρετικῶν, ἡ ὁποία ἀποκλείει παντελῶς τὸ «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ**» μαρτυρεῖν καὶ εὐαγγελίζεσθαι μὲ τὸ χαρισματικὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον

«ἡ τῆς ἀληθείας ἀπόπτωσις, νοῦ καὶ φρενός
ἐστὶ τύφλωσις»;

«Ἐκστάντες γὰρ [οἱ αἰρετικοὶ] τῆς ἀληθείας,
τὸν νοῦν καὶ τὰ φρένα ἀπετυφλώθησαν» καὶ «ὡς
ὑπὸ τοῦ ἀπατεῶνος ἐχθροῦ ἀναπτερούμενοι, ἐξέ-
στησαν τοῦ ὀρθοῦ λόγου»³⁹,

ἐπομένως δὲ οἱ Κοινότητές τους χρῆζουν πνευματικῆς καὶ θεολογικῆς *ἐξυγιάνσεως* βάσει τῆς *πατερικῆς θεραπευτικῆς*, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπαν-ενταχθοῦν στὴν Ὁρθόδοξη Καθολικότητα.

10. Δοθέντων τούτων, εἶναι προφανέστατον, ὅτι ἡ συμμετοχὴ στὴν *Οἰκουμενικὴ Κίνησι* καὶ ἡ *πολυθρύλητος* πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους «Μαρτυρία», ὡς *ἱεραποστολικὸν αἴτημα*, αὐτο-υπονομεύεται καὶ αὐτο-καταρρίπτεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὑπαιτιότητα αὐτοῦ τούτου τοῦ σαθοῦ θεμελίου της: «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΤΑ ΑΛΛΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ**»³³.

11. Σημειωτέον δέ, ὅτι ἡ ἐκτροπὴ τῶν *Οἰκουμενιστῶν* εἶναι τοιαύτης φύσεως καὶ τοσαύτης σοβαρότητος, ὥστε ἔχουν φθάσει μέχρι τοῦ σημείου, μέσῳ αὐτοῦ τούτου τοῦ συγκρητιστικοῦ «**ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ**», ὄχι μόνο νὰ μὴ δίδουν «Μαρτυρίαν», ἀλλὰ καὶ νὰ διακηρύσσουν τὰ ἐξῆς ἀπίστευτα καὶ *ἀνατρεπτικὰ* τῆς Ἀποστολικῆς Πίστεως, ἡ Ὅποία ἐγνώριζε ἀνέκαθεν, ὅτι ὅσοι «**sunt extra veritatem**» αὐτοὶ «**sunt extra Ecclesiam**»⁴⁰:

«σήμερον οἱ χριστιανοὶ [Ὁρθόδοξοι καὶ Ἑτερόδοξοι] δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ἐργασθώμεν, ὡς ἄλλοτε, ἐν ἀπομονώσει ἀλλήλων, ἀλλ' ἀντιθέτως ἔχομεν "ἀμοιβαίαν εὐθύνην καὶ ἀλληλεξάρτησιν ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ" ("Mutual responsibility and interdependence in the Body of Christ")»⁴¹!...

θ. Ἡ «εὐρεία ἱστορικὴ προοπτικὴ»

ΠΟΛΥ ΦΟΒΟΥΜΕΘΑ, ἐν κατακλείδι, ὅτι ὁ ἀδιάκριτος καὶ βάναισος ἀντι-παλαιοσημερολογισμὸς του δὲν ἐπέτρεψε στὸν κ.Α.Σ.Κ. νὰ ἐνθυμηθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ ἕναν θεμελιώδη κανόνα τῆς θεολογικῆς ἔρευνας:

«**Εἶναι ἐπιτακτικόν**», ἔλεγε ὁ ὄντως Θεολόγος π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, «**νὰ εἶναι οἱ θεολόγοι γινώσκται τῆς εὐρείας ἱστορικῆς προοπτικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ζητήματα πίστεως καὶ δόγματος συνεχῶς συζητοῦνται καὶ κατανοοῦνται**»⁴².

1. Προτρέπομε φιλαδέλφως τὸν κ.Α.Σ.Κ. νὰ ἀφυπνισθῆ θεολογικῶς καὶ νὰ μελετήσῃ προσεκτικῶς καὶ ἐναγωνίως τὴν σχέσι *Οἰκουμενισμοῦ – Ἡμερολογιακοῦ* ἐντὸς τῆς *εὐρείας ἱστορικῆς προοπτικῆς* τῶν τελευταίων 100 ἐτῶν· δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῆ σοβαρὰ συζητήσεις καὶ νὰ ἔχωμε ὀρθὴν κατανόησι τῆς *σχέσεως* αὐτῆς, ἐὰν δὲν θέσωμε αὐτὴν ἐντὸς τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου, τὸ ὁποῖο διαγράφουν τοῦλάχιστον τὰ *γεγονότα – σταθμοὶ* τῆς ἐκκλησιομάχου *Οἰκουμηνικῆς Κινήσεως*.

2. Ὑπενθυμίζομε στὸν κ. Ἀλέξανδρο Σ. Κορακίδη ἐνδεικτικῶς τινὰ ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα συνέβαλαν καθοριστικὰ στὴν παγίωσι μιᾶς *συγκρητιστικῆς περιεκτικότητος* στὰ ὄρια τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εὐχόμενοι γιὰ τὴν *ἀφύπνισί* του καὶ περαιτέρω τὴν συμβολή του στὴν *ἀπο-μυθοποίησι* ἢ *ἀπο-φενάκισι* τοῦ παναίρετικοῦ *Οἰκουμηνισμοῦ*:

- τὸ **1902-1904** (*Ἐγκύκλιοι* Πατριάρχου Ἰωακεὶμ Γ΄)·
- τὸ **1920** (*Ἐγκύκλιος* Κωνσταντινουπόλεως)·
- τὸ **1923** (*Πανορθόδοξον Συνέδριον*, Κων/πολις)·
- τὸ **1948** (*Ἰδρυσις Π.Σ.Ε.*)·
- τὸ **1952** (*Ἐγκύκλιος* πατριάρχου Ἀθναγόρου)·
- τὸ **1958** (*Ἀπόφασις* τῆς *ΚΕ΄ Ἱεραρχίας*, περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος στὸ *Π.Σ.Ε.*)·
- τὸ **1961** (*Α΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις*, Ρόδος)·
- τὸ **1965** (*Ἄρσις Ἀναθεμάτων* τοῦ 1054)·
- τὸ **1968** (*Δ΄ Πανορθόδοξος Διάσκεψις*, Σαρπεζὺ Γενεύης)·

- τὸ 1971 (*Ἄνοιγμα τοῦ Π.Σ.Ε. στὸν Διαθρησκειακὸ Συγκρητισμὸ, τῆ εἰσηγήσει τῶν ὀρθοδόξων*)·
- τὸ 1975 (*Ὁμολογία Θεωτειῶν / Κων/πόλεως*)·
- τὸ 1976 (*Α΄ Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις, Σαμπεζὺ Γενεύης*)·
- τὸ 1985 (*Βαπτισματικὴ Θεολογία, ὑπὸ τοῦ νῦν Περγᾶμου Ἰωάννου Ζηζιούλα*)·
- τὸ 1986 (*Γ΄ Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις, Σαμπεζὺ Γενεύης*)·
- τὸ 1986 (*Συνάντησις Θρησκειῶν γιὰ τὴν Εἰρήνην τοῦ Κόσμου, Ἀσσίζη Ἰταλίας*)·
- τὸ 1991 (*Ζ΄ Γ. Σ. τοῦ Π.Σ.Ε., Καμπέρρα Αὐστραλίας*)·
- τὸ 1993 (*Βελεμένδιος Ἐνωσις, Λίβανος*)·
- τὸ 1989-1990-1993 (δογματικὲς διολισθήσεις στὸν *Διάλογο* μὲ τοὺς *Ἀντιγαλκηδονίους/Μονοφυσίτας*)·
- τὸ 1995 (*Κοινὸν Ἀνακοινωθέν, Πάπα Ἰωάννου Παύλου Β΄ καὶ πατριάρχου Βαθολομαίου*)·
- τὸ 2000 (ὑπερ-δογματικὸ καὶ δια-θρησκειακὸ *Μνημόσυνο τῶν ὁμολογητῶν καὶ μαρτύρων κατὰ τὸν Κ΄ αἰ., Κολοσσαῖον Ρώμης*)·
- τὸ 2001 (*Διαθρησκειακὴ Συνάντησις Συμπροσευχῆς, Ἀσσίζη Ἰταλίας*)·
- τὸ 2005 (Κηδεῖα τοῦ Πάπα Ἰωάννου Παύλου Β΄ πανορθοδόξῳ συμμετοχῇ, Ρώμη)...

■ Κεφάλαιον Δ΄.

1. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου (Δρος Θ.), Ὁρθοδοξία καὶ Ζωὴ - Παραπλανήσεις, Ἀθήνα 2004, σελίδες 218.
2. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, αὐτόθι, σελ. 199-214.
3. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, αὐτόθι, σελ. 206.
4. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, αὐτόθι, σελ. 212.
5. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου - Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, σελ. 93, ἐκδόσεις «Π.Ι.Π.Μ.», Ἀνάλεκτα Βλατάδων - 47, Θεσσαλονίκη 1996.
6. Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Τσέτσι, Ἡ Συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν Ἰδρυση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, σελ. 96, ἐκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη 1988.
7. Ἀντωνίου Μ. Παπαδοπούλου (Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου), «Ἡ Στάσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῶν Σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

- πρὸς τοὺς Ἑτεροδόξους*», στὸ Μαρτυρία καὶ Διακονία τῆς Ὁρθοδοξίας Σήμερα, τ. Π, σελ. 86-87, ἐκδόσεις «Ἀδελφῶν Κυριακίδη», Θεσσαλονίκη 1998.
8. Ἀρχιμανδρίτου Θεοκλήτου Α. Στράγκα, Ἐκκλησίας Ἑλλάδος Ἱστορία..., τ. Β', σελ. 903, Ἀθήναι 1970. Ἡ «Ἐκθεσις»: σελ. 901-914.
 - Ἐπὶ τῆς εἰδικῆς σχέσεως Παπαδοπούλου-Μεταξάκη, στὴν προοπτικὴ τῆς προωθήσεως τοῦ *Οἰκουμενισμοῦ*, εἶναι ἥδη ἔτοιμη μία ἀναλυτικὴ ἐργασία μας πρὸς δημοσίευσιν, ὡς *συμβολὴ* στὴν ἔρευνα τῆς ἀλληλεξαρτήσεως *Οἰκουμενισμοῦ-Ἡμερολογιακοῦ*.
 9. Ζ' Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Mansi τ. 13, στλ. 189D/Σ.Μ.Π.Σ. τ. Β', σελ. 822α (*Πρᾶξις Ε'*).
 10. Ζ' Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Mansi τ. 13, στλ. 188E, 189A/Σ.Μ.Π.Σ. τ. Β', σελ. 821β (*Πρᾶξις Ε'*).
 11. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, αὐτόθι, σελ. 207 καὶ 201.
 12. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου – Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 325.
 13. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου – Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, αὐτόθι, σελ. 331-332
 14. Ἱεροῦ Μελετίου Πηγᾶ, «*Τόμος Ἀλεξανδρινὸς περὶ τοῦ Πασχαλίου*», σελ. 141, 142, 143, 145 καὶ 153, «*Lettres de Meletius Pigas...*», par Emile Legrand, Paris 1902. Παροιμ. κβ' 28.
 15. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 199.
 16. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου – Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 366-367.
 17. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου – Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 334.
 18. Διονυσίου Μ. Μπατιστάτου (ἐπιμελ.), Πρακτικὰ καὶ Ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου (10.5.-8.6.1923), σελ. 189, Ἀθήναι 1982.
 19. Ἀρχιμανδρίτου Θεοκλήτου Α. Στράγκα, Ἐκκλησίας Ἑλλάδος Ἱστορία..., τ. Γ', σελ. 2159, Ἀθήναι 1971.
 20. Ἀρχιμανδρίτου Ἐπιφανίου Ἱ. Θεοδοροπούλου, Τὰ Δύο Ἄκρα – «Οἰκουμενισμὸς» καὶ «Ζηλωτισμὸς», σελ. 32-33, ἐν Ἀθήναις 1986.
 21. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 199, 204 καὶ 209.
 22. Πρὸβλ. Μ.Βασιλείου, PG τ. 32, στλ. 473B / *Ἐπιστολὴ 4', Τοῖς ἀγιωτάτοις ἀδελφοῖς καὶ ἐπισκόποις τοῖς ἐν τῇ Δύσει, § 2*: «τεχνολογοῦσι λοιπόν, οὐ θεολογοῦσιν οἱ ἄνθρωποι».
 23. [Πρωτοπρεσβυτέρου] Γεωργίου Φλωρόφσκυ, Ἁγία Γραφή – Ἐκκλησία – Παράδοσις, σελ. 71 καὶ 75, ἐκδόσεις «Π. Πουρναρᾶ», Θεσσαλονίκη 1976.
 24. Ἀλεξάνδρου Σ. Κορακίδου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 213.
 25. Ἀρχιμανδρίτου Ἐπιφανίου Ἱ. Θεοδοροπούλου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 18, 26 καὶ 27.
 26. Ἀρχιμανδρίτου Ἐπιφανίου Ἱ. Θεοδοροπούλου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 27.
 27. Ἁγίων Ἀποστόλων, Ἱερὸς Κανὼν Γ' ἐρμηνεῖται Ζωναρᾶ καὶ Βαλσαμώνος, PG τ. 137, στλ. 56AB· Ρ.Π.Σ.Κ., τ. Β', σελ. 14, Ἀθήναι 1852.
 28. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου – Εὐαγγελίας Α. Βαρέλλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 54, 55 καὶ 56.

29. **Κωνσταντίνου Δωρ. Μουρατίδου** (Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου), Οἰκουμενικὴ Κίνησις – Ὁ σύγχρονος μέγας πειρασμὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, σελ. 87, ἔκδοσις Β΄, «Ὁρθόδοξος Τύπος», Ἀθῆναι 1973.
30. **Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας**, PG τ. 72, στλ. 756D-757A / Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον.
31. **Ὁσίου Θεοδώρου Στουδίτου**, PG τ. 99, στλ. 1048D / Ἐπιστ. ΛΘ΄, Θεοφίλῳ ἡγουμένῳ, E.L. I· στλ. 1205AB / Ἐπιστ. ΑΒ΄, Θαλαλαίῳ τέκνῳ, E.L. II.
32. **Στυλιανοῦ Τσομπανίδη** (Δρ. Θεολογίας), «Ἡ ἀβεβαιότητα τοῦ οἰκουμενικοῦ ὁράματος καὶ ἡ ἐνδορθόδοξη κρίση. Κοινωνιολογικὲς παράμετροι», περιοδ. «Γρηγόριος Παλαμᾶς» Θεσσαλονίκης, Μάιος-Αὐγούστος 2004, σελ. 497.
- **Ἡ γνωστὴ ὡς Γ΄ Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις** (Σαμπεζῦ Γενεύης, 28.10-6.11.1986), ἐξέφρασε τὴν συλλογικὴ αὐτοσυνειδησία τῶν Οἰκουμενιστῶν περὶ «μαρτυρίας» καὶ μάλιστα «δυναμικῆς» στὶς «σχέσεις πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον».
- (Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 369/15.12.1986, σελ. 9 καὶ 14, *Κείμενα Γ΄ καὶ Δ΄*)
33. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 176/15.10.1977, σελ. 12: «“Ἡ οἰκουμενικὴ φύσις τῆς ὀρθοδόξου μαρτυρίας”: πορίσματα τοῦ εἰς Ναταμο Φιλλανδίας ὀρθοδόξου Συμποσίου».
- **Πρόκειται** γὰρ τὸ «Συμπόσιον» τριάντα περίπου ὀρθοδόξων θεολόγων στὴν Ἱερὰ Μονὴ Βάλαμο τῆς Φινλανδίας (24-30.9.1977), τὸ ὁποῖο εἶχε ὀργανωθῆ ἀπὸ τὴν «Ὁρθόδοξο Ὁμάδα Ἐργασίας» τοῦ Π.Σ.Ε., ὑπὸ τὴν προεδρεία τοῦ π. Γεωργίου Τσέτσπ, καὶ τὰ «Πορίσματα» τοῦ ὁποίου ἐππρέασαν ἄμεσα τὶς ἀποφάσεις τῆς Γ΄ Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως (ἐνθ’ ἄνωτ.).
34. **Στυλιανοῦ Τσομπανίδη** (Δρ. Θεολογίας), ἐνθ’ ἄνωτ., σελ. 499.
35. **Μ. Βασιλείου**, PG τ. 32, στλ. 588B / Ἐπιστολὴ ΡΜ΄, Τῇ Ἀντιοχέων Ἐκκλησίᾳ, § 2.
36. **Ἁγίου Κλήμεντος Ρώμης**, ΒΕΠΕΣ τ. 1, σελ. 15, στχ. 32-33 / Πρὸς Κορινθίους Α΄, Κεφάλ. VII.
37. Πρβλ. Β΄ Τιμοθ. α΄ 10.
38. **Μ. Βασιλείου**, PG τ. 29, στλ. 604AB / Πρὸς Εὐνόμιον, Λόγος Β΄ Περὶ Υἱοῦ, § 16.
39. **Ζ΄ Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου**, Mansi τ. 13, στλ. 349E/Σ.Μ.Π.Σ. τ. Β΄, σελ. 866b (*Πρᾶξις ζ΄, «Τόμος ζ΄»*)· στλ. 356A/Σ.Μ.Π.Σ. τ. Β΄, σελ. 867b (*αὐτόθι*)· στλ. 376A/Σ.Μ.Π.Σ. τ. Β΄, σελ. 873a (*Πρᾶξις Ζ΄, «Ὁρος»*).
40. **Ἁγίου Εἰρηναίου Λουγδούνου**, PG τ. 7, στλ. 1076 / Ἐλεγχος καὶ Ἀνατροπὴ τῆς Ψευδωνύμου Γνώσεως, IV, ΛΓ΄ 7.
41. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 393/15.2.1987, σελ. 9-10 καὶ 6-7: «Ἡ ἐπίσκεψη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας».
- **Κατὰ** τὴν ἐπίσημη ἐπίσκεψί του στὴν Ἀγγλία, 7-10.12.1987, ὁ πατριάρχης Δημήτριος († 1991) προέβη στὴν ἀνωτέρω δήλωσι, ἡ ὁποία δὲν εἶναι βεβαίως ἡ μόνη σχετικὴ τοιαύτη.
42. [Πρωτοπρεσβυτέρου] **Γεωργίου Φλωρόφσκυ**, ἐνθ’ ἄνωτ., σελ. 128.